

in memoriam

U spomen Leonardu Josipu Tandariću (1935–1986)

Josip Tandarić, poslije u Redu fra Leonard, rodio se u Kotarima povrh Samobora 4. V. 1935. Nakon osnovne škole stupa u sjemenište Franjevaca Trećoredaca u Zagrebu na Ksaveru u jesen 1946. Pohađa Nadbiskupsku klasičnu gimnaziju na Šalati. U red Franjevaca Trećoredaca glagoljaša, stupa 1. VIII. 1951. Godinu novicijata završava privremenim zavjetima 3. VIII. 1952. Nakon toga pohađa Biskupsku klasičnu gimnaziju u Splitu gdje maturira god. 1955. Nakon odsluženja vojnog roka, u jesen 1957. upisuje se na Katolički bogoslovni fakultet u Zagrebu gdje je diplomirao 26. VI. 1963. Tu je završio i postdiplomski studij 1963/64. i 1974/75). Za svećenika ja zaređen 29. lipnja 1962. i mladu misu služi u Kotarima 8. VIII. 1962.

Kao svećenik djelovao je u Zagrebu, Herceg-Novom, a od 1968. do smrti bio je član samostana sv. Franje u Odri kraj Zagreba. Tu je na sjemenišnoj gimnaziji predavao hrvatski i latinski jezik (do god. 1973). Od 1973. do 1978. predaje hrvatski jezik na Institutu za crkvenu glazbu pri KBF-u u Zagrebu.

Već je za vrijeme gimnazije svršio kratak tečaj staroslavenskoga jezika i gramatike na Ksaveru, kod o. Marka Japundžića. Otpočetka svojega redovničkoga života svaki dan glagolja Časoslov i svetu liturgiju. Uz studij teologije od 1957. do 1959. na Historijskom institutu JAZU pohađa tečajeve glagoljske i ćirilske paleografije kod Vj. Štefanića i V. Mošina i paleografiju kod J. Buturca. Usporedo sa završetkom studija teologije upisuje na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu studij slavistike gdje diplomira 9. II. 1968. Tu završava i postdiplomski studij i magistrira 30. X. 1973. radnjom *Jezik sekvencija u hrvatskoglagoljskim misalima* i doktorira 26. I. 1979. disertacijom *Glagoljaški ritual*.

Od god. 1973. radi u Staroslavenskom institutu, odn. zavodu „Svetozar Ritig“ u Zagrebu, najprije kao znanstveni asistent, pa viši znanstveni suradnik, a god. 1984. izabran je za znanstvenog savjetnika.

Bio je stručni suradnik pretiska *Misala po zakonu Rimskoga dvora* iz god. 1491. (Zagreb 1971). A svoju je stručnost najviše uložio u veliki projekt izrade Rječnika staroslavenskoga jezika hrvatskoga tipa. Osim toga postavio si je kao životni zadatak da rekonstruira glagoljaški ritual i homilijar. God. 1980. u izdanju Kršćanske sadašnjosti izišao je njegov staroslavenski prijevod novog Reda mise i euharistijskih molitava. Suradivao je u *Bogoslovskoj smotri* te u *Croatica Christiana Periodica* i

u drugim znanstvenim časopisima. Bio je dugogodišnji član uredništva paleoslavi-
stičkoga časopisa *Slovo* gdje je izišlo najviše njegovih znanstvenih članaka.

Nakon teške, dugogodišnje bolesti, koju je podnosio uzornom kršćanskom
strpljivošću, umro je u Zagrebu u bolnici „Rebro” 23. siječnja 1986, a pokopan je
na Mirogoju 28. siječnja, uz vrlo veliku povorku sprovodnika, za vrijeme XXVI.
Teološko-pastoralnog tjedna.

Vijeće Katoličkog bogoslovnog fakulteta na svojoj II. redovnoj sjednici od 14.
prosina 1985. donijelo je jednoglasnu odluku da mu se o 1100. obljetnici smrti
sv. Metoda podijeli počasni doktorat kao istaknutom znanstvenom djelatniku na
proučavanju ćirilometodske jezične i teološke baštine. Njegova će iscrpna biblio-
grafija biti objavljena u *Slovu*, a ovdje donosimo nadgrobno slovo koje je u ime
Katoličkog bogoslovnog fakulteta održao red. prof. dr Ivan Golub.

Dr Bonaventura Duda

Oproštajni govor Ivana Goluba

Prijatelji,

Katolički bogoslovni fakultet u Zagrebu donio je u godini sv. Metoda jednodu-
šnu i jednoglasnu odluku da se dr Josipu Tandariću podijeli o 1100. godišnjici Me-
todove smrti počasni doktorat teologije kao priznanje za rad na ćirilometodskom
jezičnom nasljeđu. Nisam tada slutio da ću mjesto pohvalnog slova prigodom sve-
čanog akademskog čina izreći oproštajni govor nad mrtvim tijelom.

Ipak izreći ću pohvalno slovo. Pohvalu pokojnikovu radu i pohvalu njegovoj
patnji.

Neću nabrajati filološke radove pokojnikove. Reći ću tek da imaju jako teološ-
ko, nadasve liturgijsko nadahnuće i predstavljaju valjan doprinos našoj teologiji.
Neki dan kad smo razgovarali o njegovu radu, rekoh mu: „Sve što si napisao, do-
bro si napisao. Stoji svako slovo.” Stavio mi je ruku na ruku: „Hvala ti!” Sve je
dobro uradio — napisali su i o Učitelju kojega je on odabrao i slijedio.

Pohvala patnji. Prije nekoliko tjedana reče mi jedan pokojnikov liječnik: „Ako
sam ikad vidio sveca, onda je to Josip Tandarić. Što taj pati! I kako pati!” A da-
nas, evo danas, reče mi isti taj liječnik o pokojniku: „Ako je Bog koga odabrao za
svECA onda je njega odabrao. Ja, veli liječnik, znam njegovu bolest i njegovu bol.
Osjećam se pred njim posramljen. Ja ne znam kako bih se ja ponio u takvoj patnji.
Da je tako nosio svoju patnju to je vjera. Tableta malo umiri ali tableta ne daje vje-
ru. Zadivljen sam pred tim strpljivim Jobom.” Josip Tandarić je dobro trpio.

Netko reče što je postignuto radom i patnjom zauvijek je postignuto. Josip
Tandarić je radio dobro i trpio dobro.

A nas boli što ne stigismo ovjenčati ga časnim doktoratom svete teologije —
postoji vijenac koji ne vene — zacijelo je već na njegovu čelu.